

ПРОТОКОЛ № 1

засідання комісії з питань міської топонімії, охорони та збереження історико-культурного середовища м. Чернігова

13.07.2021

12:00, мала зала міської ради

Присутні:

Ломако Олександр Анатолійович
Шевчук Олександр Іванович

- секретар міської ради, голова комісії
- начальник управління культури та туризму міської ради, заступник голови комісії

Бутко Сергій Володимирович

- представник Українського інституту національної пам'яті у Чернігівській області, член комісії

Вікторов Микита Євгенович

- координатор громадського руху «Збережемо старий Чернігів», член комісії

Гребень Петро Миколайович

- заступник начальника управління архітектури та містобудування міської ради – заступник головного архітектора міста, член комісії

Коваленко Олександр Борисович

- директор інституту історії, етнології та правознавства імені О. М. Лазаревського національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка, кандидат історичних наук, професор, заслужений працівник освіти України, член комісії

Лаєвський Сергій Лазаревич

- директор Чернігівського обласного історичного музею імені В. В. Тарновського, член комісії

Лепявко Сергій Анатолійович

- доктор історичних наук, професор кафедри історії України та політології Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя, член комісії

Чепурний Василь Федорович

- почесний голова обласного товариства «Просвіта» імені Т. Шевченка, член комісії

Ясенчук Олександр Анатолійович

- громадський діяч, член комісії

Відсутні:

Деркач Людмила Олександрівна

- начальник відділу геодезії та містобудівного кадастру управління архітектури та містобудування міської ради, секретар комісії

Замай Людмила Михайлівна

- заступник начальника управління туризму та охорони культурної спадщини, начальник відділу охорони культурної спадщини Департаменту культури і туризму, національностей та релігій Чернігівської обласної державної адміністрації, член комісії

Крисько Геннадій Михайлович

- начальник архівного відділу міської ради

Павленко Сергій Олегович

- головний редактор журналу «Сіверянський літопис», член комісії

Черняков Сергій Васильович

- учений секретар Національного архітектурно-історичного заповідника «Чернігів стародавній», член комісії -

Запрошені:

Калюжний С. С. – начальник управління архітектури та містобудування міської ради - головний архітектор міста.

Порядок денний:

1. Розгляд звернень фізичних осіб щодо встановлення пам'ятників та пам'ятних знаків у місті Чернігові:

1.1. Звернення Новодід Віри Тимофіївни від 04.07.2019 № Н-5426-1-09 «Про зміну напису на пам'ятному знаку, присвяченого вшануванню Кузьми Гнідаша».

1.2. Звернення Сементовського Юрія Михайловича від 12.07.2019 № С-5634-1-09 «Про встановлення пам'ятника «Всім знищеним радянською владою» на площі Героїв Небесної Сотні».

1.3. Звернення Коваленка Андрія Володимировича від 08.08.2019 № К-6252-1-09 «Про встановлення пам'ятника Левку Лук'яненку».

1.4. Звернення Заммеда Олександра Михайловича від 09.09.2019 № З-6910-1-09 «Про встановлення скульптурної композиції у вигляді глобуса» на площі Героїв Небесної Сотні».

1.5. Звернення Топчія Віталія Олексійовича від 21.01.2020 № Т-598-1-09 «Про встановлення інформаційного стенду з фотографією Леоніда Глібова на місці колишнього знаходження будинку та друкарні, якою він завідував».

- 1.6. Звернення Бондарчука Сергія Сергійовича від 13.05.2020 № Б-3211-1-09 щодо встановлення пам'ятника «Народним героям України».
- 1.7. Звернення Дугіної Наталії Іванівни від 11.09.2020 № КО-7104-1-09 щодо встановлення пам'ятного знаку Тимошкіну Івану Яковичу у сквері біля будинку по вул. Шевченка, 112-а.
2. Розгляд звернень фізичних та юридичних осіб щодо перейменування або найменування вулиць міста Чернігова:
- 2.1. Звернення від МВС України Головного управління Національної Гвардії України від 01.11.2019 № 6782/24/вх/03 «Про перейменування однієї з вулиць на вулицю Андрія Шанського».
- 2.2. Звернення гр. С. Рєпеха від 30.12.2020 № Р-10246-1-09 щодо перейменування вулиці Рокосовського на проспект ім. Степана Бандери.
- 2.3. Звернення Фуфаєва Олександра Юрійовича від 05.08.2020 № Ф-5568-1-09 щодо перейменування або найменування однієї з вулиць міста Чернігова на честь його діда Фуфаєва Юрія Васильовича – учасника Другої світової війни, кавалера бойових орденів «Красного Знамени».
- 2.4. Звернення депутата Чернігівської міської ради Дериземлі Андрія Васильовича щодо виправлення орфографічної помилки у назві вулиці Матчанова або Мотчанова.
3. Звернення фізичних та юридичних осіб, громадських організацій щодо встановлення меморіальних, пам'ятних дошок у м. Чернігові.
- 3.1. Звернення депутата міської ради Резніка Романа Наумовича від 24.06.2021 № 30/с щодо увічнення пам'яті Чернігівського міського голови 1875-1887 Василя Михайловича Хижнякова шляхом встановлення пам'ятної дошки на будівлі за адресою: вул. Кирпоноса, 16 або будівля за адресою: вул. Магістратська, 7.
- 3.2. Звернення матері загиблого захисника України Володько Надії Іванівни від 22.06.2021 щодо встановлення меморіальної дошки померлому захиснику України, учаснику АТО/ООС Володьку Юрію Миколайовичу на будівлі ЗОШ № 13 за адресою: вул. Любецька, 40.
- 3.3. Клопотання про встановлення пам'ятної меморіальної дошки актору театру і кіно Віктору Миколайовичу Мірошніченку на будинку по проспекту Перемоги, 121 Чернігівської обласної організації ветеранів України від 24.06.2021 № 48/01-02.
- 3.4. Повторне звернення Чернігівської міської організації ветеранів України від 01.07.2021 № 26 про встановлення пам'ятної дошки у пам'ять про загиблих у роки Другої світової війни на будівлі за адресою: вул. Шевченка, 9 біля магазину «Світ тканин».
4. Розгляд пропозицій щодо перенесення/переміщення пам'яток культурної спадщини місцевого значення
- 4.1. Про перенесення братської могили воїнів Червоної Армії зі скверу ім. М. М. Попудренка на територію міського кладовища «Яцево».
- 4.2. Про знесення або перенесення з території Валу пам'ятного знаку «Місце колишнього будинку Чернігівського міськкому партії. Звідси в серпні 1941р.

186 робітників і службовців міста Чернігова вийшли в ліси області для організації партизанської боротьби з німецько-фашистськими загарбниками».

4.3. Про перенесення братської могили з території парку ім. М. М. Коцюбинського (Вал) на територію міського кладовища «Яцево».

5. Різне.

СЛУХАЛИ:

Ломако О. А., який повідомив, що за відсутності секретаря комісії доручити ведення протоколу засідання комісії Шевчуку О. І. – заступнику голови цієї комісії.

1. Розгляд звернень фізичних осіб щодо встановлення пам'ятників та пам'ятних знаків у місті Чернігові.

1.1. **СЛУХАЛИ:**

Шевчук О. І., повідомив, що до міської ради надійшло звернення від Новодід В. Т. щодо зміни напису на пам'ятному знаку, присвяченого вшануванню Кузьми Гнідаша. Він зачитав текст розміщений на пам'ятному знаку та зазначив, що текст був затверджений рішенням виконавчого комітету міської ради у 2013 році. Також, Шевчук О. І. зачитав текст запропонований Новодід В. Т.

ВИСТУПИЛИ:

Коваленко О. Б. запропонував взяти за основу затверджений текст і скоротити його.

Ломако О. А., запропонував звернутися управління культури та туризму міської ради до інституту історії, етнології та правознавства імені О. М. Лазаревського національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка та відредагувати текст напису на пам'ятному знаку.

Лаєвський С. Л., повідомив що це не пам'ятний знак, а інформаційний стенд і комісія не повинна займатися питаннями написів інформаційних стендів.

ВИРІШИЛИ:

1. Зняти питання з розгляду.

ГОЛОСУВАЛИ:

«За» - 10; «Проти» - 0; «Утримались» - 0.

Рішення прийнято одногосно.

1.2. **СЛУХАЛИ:**

Шевчук О. І. повідомив, що до міської ради надійшло звернення від Сементовського Юрія Михайловича «Про встановлення пам'ятника «Всім знищеним радянською владою» на площі Героїв Небесної Сотні».

ВИСТУПИЛИ:

Бутко С. В. повідомив, що назва площі Героїв Небесної Сотні не відповідає встановленню на ній пам'ятників жертвам комуністичного режиму.

ВИРІШИЛИ:

1. Зняти питання з розгляду.

ГОЛОСУВАЛИ:

«За» - 10; «Проти» - 0; «Утримались» - 0.

Рішення прийнято одногolosно.

1.3. СЛУХАЛИ:

Шевчук О. І., повідомив, що до міської ради надійшло звернення від Коваленка Андрія Володимировича «Про встановлення пам'ятника Левку Лук'яненку».

ВИСТУПИЛИ:

Бутко С. В. повідомив, що Левко Лук'яненко найвидатніший представник нашого регіону, тому місце встановлення пам'ятника відіграє важливу роль.

Лепявко С. А. запропонував встановити пам'ятник на сучасній вулиці Рокосовського та найменувати один зі скверів іменем Левка Лук'яненка.

Цю пропозицію підтримали Ломако О. А., Шевчук О. І., Коваленко О. Б., Лепявко С. А., Бутко С. В., Чепурний В. Ф.

ВИРІШИЛИ:

1. Зняти питання з розгляду та винести його на розгляд робочій групі для доопрацювання.

ГОЛОСУВАЛИ:

«За» - 10; «Проти» - 0; «Утримались» - 0.

Рішення прийнято одногolosно.

1.4. СЛУХАЛИ:

Шевчук О. І., повідомив, що до міської ради надійшло звернення від Заммеда Олександра Михайловича «Про встановлення скульптурної композиції у вигляді глобуса» на площі Героїв Небесної Сотні.

ВИРІШИЛИ:

1. Зняти питання з розгляду.

ГОЛОСУВАЛИ:

«За» - 10; «Проти» - 0; «Утримались» - 0.

Рішення прийнято одногolosно.

1.5. СЛУХАЛИ:

Шевчук О. І., повідомив, що до міської ради надійшло звернення від Топчія Віталія Олексійовича «Про встановлення інформаційного стенду з фотографією Леоніда Глібова на місці колишнього знаходження будинку та друкарні, якою він завідував».

ВИСТУПИЛИ:

Лаєвський С. Л., зазначив, що це не є питанням для розгляду так як відсутній ескіз та концепція пам'ятного знаку та запропонував доповнити інформацією про Леоніда Глібова інформаційне табло на Валю.

Лепявко С. А., запропонував поставити там не стенд, а пам'ятник Леоніду Глібову в оточенні своїх літературних героїв.

ВИРІШИЛИ:

1. Зняти питання з розгляду.

ГОЛОСУВАЛИ:

«За» - 10; «Проти» - 0; «Утримались» - 0.

Рішення прийнято одногolosно.

1.6. СЛУХАЛИ:

Шевчук О. І., повідомив, що до міської ради надійшло звернення від Бондарчука Сергія Сергійовича щодо встановлення пам'ятника «Народним героям України».

ВИРІШИЛИ:

1. Зняти питання з розгляду.

ГОЛОСУВАЛИ:

«За» - 10; «Проти» - 0; «Утримались» - 0.

Рішення прийнято одногolosно.

1.7. СЛУХАЛИ:

Шевчук О. І., повідомив, що до міської ради надійшло звернення від Дугіної Наталії Іванівни щодо встановлення пам'ятного знаку Тимошкіну Івану Яковичу у сквері біля будинку по вул. Шевченка, 112-а.

Ломако О. А. запропонував, з метою долучення чернігівців до висаджування дерев розробити управління культури та туризму міської ради інформаційний стенд або дошку, але перевірити інформацію на достовірність.

ВИРІШИЛИ:

1. Зняти питання з розгляду.

ГОЛОСУВАЛИ:

«За» - 10; «Проти» - 0; «Утримались» - 0.

Рішення прийнято одногосно.

2. Розгляд звернень фізичних та юридичних осіб щодо перейменування або найменування вулиць міста Чернігова.

2.1.-2.3. СЛУХАЛИ:

Ломако О. А. зазначив, що на сьогодні перейменування вулиць міста здійснюється з врахуванням вимог Статуту територіальної громади міста Чернігова (далі – Статут міста), затвердженого рішенням Чернігівської міської ради від 11 жовтня 2007 року (21 сесія 5 скликання). Так, пунктом 4 статті 45 розділу 4 Статуту міста встановлено, що спорудження (створення) і демонтаж пам'ятників (монументів) місцевого значення, найменування і перейменування вулиць, площ, парків і скверів на території міста Чернігова здійснюється залежно від суспільної значимості питання після громадського обговорення та розгляду на громадських слуханнях, загальних зборах громадян за місцем проживання або проведення місцевих референдумів відповідно до чинного законодавства.

Громадські слухання проводяться відповідно до Положення про громадські слухання у м. Чернігові (далі – Положення), затвердженого рішенням Чернігівської міської ради від 29 жовтня 2009 року (43 сесія 5 скликання), а загальні збори громадян за місцем проживання – відповідно до статті 48 розділу 4 Статуту територіальної громади міста Чернігова.

ВИРІШИЛИ:

1. Зняти питання з розгляду. Рекомендувати управлінню культури та туризму міської ради та управлінню архітектури та містобудування міської ради надавати заявникам відповіді на їх звернення згідно з вимогами Статуту територіальної громади міста Чернігова та Положення про громадські слухання у м. Чернігові.

ГОЛОСУВАЛИ:

«За» - 10; «Проти» - 0; «Утримались» - 0.

Рішення прийнято одногосно.

2.4. СЛУХАЛИ:

Ломако О. А. повідомив, що до міської ради надійшло звернення депутата Чернігівської міської ради Дериземлі Андрія Васильовича щодо виправлення орфографічної помилки у назві вулиці Матчанова або Мотчанова.

ВИСТУПИЛИ:

Бутко С. В. запропонував управлінню архітектури та містобудування міської ради підготувати проект рішення на розгляд сесії міської ради та

юридично виправити технічну помилку. Адже вулиця названа у пам'ять про героїчний подвиг льотчика курсанта Віктора Молчанова.

ВИРІШИЛИ:

1. Рекомендувати управлінню архітектури та містобудування міської ради підготувати проект рішення на розгляд сесії міської ради та технічно виправити помилку у назві вулиці Мотчанова та Матчанова на вул. Молчанова.

ГОЛОСУВАЛИ:

«За» - 10; «Проти» - 0; «Утримались» - 0.

Рішення прийнято одноголосно.

3.Звернення фізичних та юридичних осіб, громадських організацій щодо встановлення меморіальних, пам'ятних дошок у м. Чернігові.

3.1. СЛУХАЛИ:

Шевчук О. І., повідомив, що до міської ради надійшло звернення депутата міської ради Резніка Романа Наумовича щодо увічнення пам'яті Чернігівського міського голови 1875-1887 Василя Михайловича Хижнякова шляхом встановлення пам'ятної дошки на будівлі за адресою: вул. Кирпоноса, 16 або будівля за адресою: вул. Магістратська, 7.

ВИСТУПИЛИ:

Лепявко С. А., запропонував встановити меморіальну дошку по вулиці Кирпоноса, 16. Управлінню культури та туризму міської ради в робочому порядку опрацювати питання виготовлення індивідуальної форми меморіальної дошки (рельєфна дошка, дошка з портретом у вигляді барельєфа).

Цю пропозицію підтримали Ломако О. А., Шевчук О. І., Коваленко О. Б., Лепявко С. А., Бутко С. В., Чепурний В. Ф.

ВИРІШИЛИ:

1. Рекомендувати встановлення меморіальної дошки за адресою: вулиця Кирпоноса, 16.

ГОЛОСУВАЛИ:

«За» - 10; «Проти» - 0; «Утримались» - 0.

Рішення прийнято одноголосно.

3.2. СЛУХАЛИ:

Шевчук О. І., повідомив, що до міської ради надійшло звернення матері загиблого захисника України Володько Надії Іванівни щодо встановлення меморіальної дошки померлому захиснику України, учаснику АТО/ООС

Володьку Юрію Миколайовичу на будівлі ЗОШ № 13 за адресою: вул. Любецька, 40.

ВИРІШЕНО:

1. Рекомендувати встановлення меморіальної дошки за адресою: вул. Любецька, 40.

ГОЛОСУВАЛИ:

«За» - 10; «Проти» - 0; «Утримались» - 0.

Рішення прийнято одногосно.

3.3. СЛУХАЛИ:

Шевчук О. І. повідомив, що до міської ради надійшло клопотання про встановлення пам'ятної меморіальної дошки актору театру і кіно Віктору Миколайовичу Мірошниченку на будинку по проспекту Перемоги, 121 від Чернігівської обласної організації ветеранів України.

ВИРІШИЛИ:

1. Рекомендувати встановлення меморіальної дошки за адресою: проспект Перемоги, 121 за не бюджетні кошти.

ГОЛОСУВАЛИ:

«За» - 10; «Проти» - 0; «Утримались» - 0.

Рішення прийнято одногосно.

3.4. СЛУХАЛИ:

Шевчук О. І. повідомив, що до міської ради надійшло повторне звернення Чернігівської міської організації ветеранів України про встановлення пам'ятної дошки у пам'ять про загиблих у роки Другої світової війни на будівлі за адресою: вул. Шевченка, 9 біля магазину «Світ тканин».

ВИРІШИЛИ:

1. Зняти питання з розгляду.

ГОЛОСУВАЛИ:

«За» - 10; «Проти» - 0; «Утримались» - 0.

Рішення прийнято одногосно.

4. Розгляд пропозицій щодо перенесення/переміщення пам'яток культурної спадщини місцевого значення.

4.1. СЛУХАЛИ:

Ломако О. А. повідомив, що перенесення братської могили зі скверу ім. М. М. Попудренка на міське кладовище «Яцево» є питанням складним, адже

у місті проживає багато ветеранів періоду Другої світової війни, та разом з тим могили в центрі міста де відпочивають містяни виглядають неестетично.

Також, повідомив про підтримку перенесення могили з боку голови міської організації ветеранів Четвертак І. М. Враховуючи ветеранську думку, доцільно ініціювати процес перепоховання братської могили, згідно до чинного пам'яткоохоронного законодавства.

ВИСТУПИЛИ:

Коваленко О. Б. погодився з процедурою перепоховання, але зауважив, що доцільніше перенести останки воїнів на Болдину гору до могили невідомого солдата. Це було б поштовхом до привернення уваги до занедбаного стану пагорба Слави.

Лаєвський С. Л. запропонував перепоховати останки воїнів на території меморіального комплексу кладовища по вулиці Старобілоуській та змінити напис на пам'ятному знаку, адже він не відповідає дійсності.

Лепявко С. А. зазначив, що на міському кладовищі «Яцево» уже створений військовий меморіал загиблим у Другій світовій війні.

ВИРІШИЛИ:

1. Підтримати пропозицію перепоховання останків з братської могили зі скверу імені М. М. Попудренка. Рекомендувати КП «Спеціалізований комбінат комунально-побутового обслуговування» міської ради разом з виконавчим комітетом міської ради визначитися з технічним рішенням виконання робіт.

ГОЛОСУВАЛИ:

«За» - 10; «Проти» - 0; «Утримались» - 0.

Рішення прийнято одноголосно.

4.2. СЛУХАЛИ:

Шевчук О. І. повідомив, що на сьогоднішній день Департаментом культури і туризму, національностей та релігій Чернігівської ОДА в порядку, передбаченому чинним законодавством направлено клопотання до Міністерства культури та інформаційної політики України щодо зняття пам'ятки з державного обліку. Відповідно до чинного пам'яткоохоронного законодавства, остаточне рішення щодо виключення пам'ятки з Переліку об'єктів культурної спадщини приймає центральний орган охорони культурної спадщини.

ВИСТУПИЛИ:

Лепявко С. А. заперечив щодо перенесення пам'ятника та запропонував переробити його на інший модернізований пам'ятник зруйнованому та відбудованому місту Чернігову.

ВИРІШИЛИ:

1. Підтримати демонтаж пам'ятного знаку після зняття з пам'ятного знаку статусу пам'ятки культурної спадщини.

ГОЛОСУВАЛИ:

«За» - 9; «Проти» - 1; «Утримались» - 0.

Рішення не прийнято.

4.3. СЛУХАЛИ:

Ломако О. А. який зазначив що питання перепоховання останків з братської могили у парку ім. М. М. Коцюбинського процедурно рішення однакове як по питанню 4.1.

ВИСТУПИЛИ:

Лаєвський С. Л. запропонував замовити ексгумацію та виокремити похованих воїнів у 1919 та 1943 році.

ВИРІШИЛИ:

1. Підтримати пропозицію перепоховання останків з братської могили у парку імені М. М. Коцюбинського. Рекомендувати КП «Спеціалізований комбінат комунально-побутового обслуговування» міської ради разом з виконавчим комітетом міської ради визначитися з технічним рішенням виконання робіт.

ГОЛОСУВАЛИ:

«За» - 10; «Проти» - 0; «Утримались» - 0.

Рішення прийнято одногосно.

5. Різне.

СЛУХАЛИ:

Лаєвський С. Л. запропонував оновити склад комісії, включити до її складу депутатів міської ради. Управлінню архітектури та містобудування міської ради в робочому порядку пропонувати громадським активістам та громадським організаціям і установам долучитися до роботи за згодою.

Голова комісії

Олександр ЛОМАКО

Заступник голови комісії

Олександр ШЕВЧУК